

ČASOPIS AKADEMICKEJ OBCE
PEDAGOGICKEJ FAKULTY
PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY
V PREŠOVE

1/2015

PREDSTAVENIE ČLENKY ŠR PF PU eTwinning

Ako sa voláš? Odkiaľ si? Čo študuješ?

Naša Integrácia

VEDKO
v Poľsku

AKO LETELI PERNÍKY LIETADLOM Z PRAHY DO KOŠÍC

SPOMIENKY

Chcel som byť prvý
na fakulte?

ZIMNÝ PRÍBEH

DEŇ PEDAGOGICKEJ
FAKULTY

VOLEBNÉ OBDOBIE NA FAKULTE

Prírodovodná a technická
záujmová činnosť

Vedecký seminár

Predvianočná návšteva
na fakulte

Ako zabiť nudu?

ABSOLVENTI

Rozhovor
v Yogi's bare

AKROSTICHY

Mgr. Martina Adamkovičová, PhD.

„Najlepší učiteľia sú tí, ktorí nám ukazujú, kam sa dívať a nehovoria nám, čo máme vidieť.“ (A. K. Trenfor)

V súčasnej dobe pôsobím ako odborná asistentka na Katedre prírodovedných a technických disciplín PF PU. Od roku 2010 do roku 2014 som absolvovala doktorandské štúdium na rovnomennej fakulte. Odbornou témou, ktorej sa venujem, je e-learning, najmä jeho sociálne aspekty. Taktiež vyučujem predmet didaktika IKT v primárnej škole a pracujem na agende projektov zo štruktúrnych fondov.

Milujem svoju prácu, ľudí, prírodu, zaujímam sa o alternatívne medicínske smery, zdravú výživu.

Mgr. Hedviga Kochová, PhD.

Vyučovaniu aj výskumnú činnosť orientuje na oblasť digitálnych technológií v predprimárnom a primárnom vzdelávaní. Pripravuje študentov na prácu v škole v prírode, je metódickou pedagogickej praxe pre študijný program učiteľstvo pre primárne vzdelávanie. Má skúsenosti z lektorskej činnosti v oblasti rozvíjania digitálnych kompetencií v pedagogickej praxi predprimárneho a primárneho vzdelávania. Súčasťou jej odborneho zamerania je tiež oblasť práce so študentmi vo vedeckom krúžku študentov, ktorého je odbornou garantkou. Je členkou redakčnej rady fakultného časopisu Artuš.

Doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD.

Vyučuje prírodovedné a environmentálne predmety v bakalárskom a magisterskom stupni – úvod do učenia o prírode a spoločnosti, základy prírodovedného a vlastivedného vzdelávania, prírodoveda s didaktikou, poznávanie prírody a krajiny, environmentálna výchova. Organizuje pre študentov exkurzie z prírodovedy a vlastivedy. Vo výskumnej práci sa

zaoberá najmä problematikou využívania digitálnych technológií v predprimárnom a primárnom vzdelávaní. Je garantkou vedeckého krúžku VEDKO študentov PF PU.

Prof. PaedDr. Jozef Liba, PhD.

Dlhodobo sa zaoberá otázkami výchovy k zdraviu a prevencie zdravotných a drogových problémov. O uvedených témach prednáša doma i v zahraničí, je autorom viacerých vedeckých a odborných monografií, učebníc, štúdií, pod jeho vedením boli úspešne vyriešené grantové úlohy Vega a Kega. V súčasnosti je členom viacerých vedeckých rád fakúlt a univerzity a členom redakčných rád vedeckých časopisov.

Doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD.

Pôsobí od 1. apríla 1997 ako vysokoškolská učiteľka na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove. Dlhodobo sa venuje zavádzaniu a výskumnému overovaniu inovačných stratégií v školskej praxi. Má skúsenosti z lektorskej činnosti doma i v zahraničí (USA, Poľsko, Taliansko, Dánsko, Španielsko a pod.) v oblasti rozvíjania kritického myslenia prostredníctvom čitateľských a pisateľských činností a realizácie multikultúrnej výchovy v pedagogickej praxi. Ako

koordinátorka a riešiteľka národných a medzinárodných projektov (napr. PHARE, Comenius 2. 1, VEGA a pod.) sa podieľala na experimentálnom overovaní metód a foriem vyučovania, vypracovaní obsahu špecializačno-inovačného štúdia a odbornometodických manuálov pre učiteľov a asistentov učiteľov ZŠ, na tvorbe učebných osnov a študijných materiálov. Získala niekoľko domácich i medzinárodných certifikátov. Je aktívne činná v profesionálnych vládnych i mimovládnych organizáciách (MPC Prešov, Open Foundation, Council for Exceptional Children, USA – členka; Združenie Orava pre demokraciu vo vzdelávaní, Slovenská republika – prezidentka Správnej rady od roku 2009; Scholarship for Roma students OSF, Maďarsko – členka). Absolvovala pracovné pobyty v zahraničí.

KATEDRA PRÍRODOVEDNÝCH A TECHNICKÝCH DISCIPLÍN

Doc. Ing. Jana Burgerová, PhD.

Vyučuje informatické predmety – didaktiku IKT v primárnej edukácii, nové technológie v školskej praxi, interaktívnu tabuľu vo vzdelávaní, tvorbu elektronických dokumentov, prácu s náučným textom a hypertextom. Jej výskumná orientácia je zameraná na didaktické aspekty IKT vo vzdelávaní, na elektronické vzdelávanie v kontexte tradičného vzdelávania, na kvalitu vzdelávania. Je autorkou 3 monografií, viacerých učebných materiálov a vedeckých prác, je garantkou e-learningu. Pôsobila ako prorektorka PU, v súčasnosti je dekanou PF.

Doc. PaedDr. Ján Kancír, PhD.

Vo svojej profesionálnej sa venuje príprave študentov v oblasti vlastivedného vzdelávania. Vyučuje predmety vlastiveda s didaktikou, základy prírodovedného a vlastivedného vzdelávania, environmentálna výchova. Svoje odborné vedomosti z oblasti geografie Slovenska odovzdáva aj na exkurziách z vlastivedy a prírodovedy. Je nadšeným športovcom.

Doc. PaedDr. Iveta Šebeňová, PhD.

Venujem sa problematike utvárania a rozvíjania poznávacieho záujmu žiakov, moja pedagogická činnosť sa vzťahuje na predmety vyžadujúce prácu s prírodným a technickým materiálom, vyučujem didaktiku predmetov s technickým zameraním, špeciálnu didaktiku prírodovedných predmetov a špeciálnu didaktiku pracovného vyučovania.

Obsah

PREDSTAVUJEME

Katedra prírodovedných a technických disciplín..... 2

DUMKA

...o inšpirácii 3

INFÓRUM

Naša Integrácia - malé obhliadnutie sa späť 4
eTwinning 6
VEDKO v Poľsku 7
Volebné obdobie na fakulte 8
28. marec - keď máme všetci sviatok 8
Predstavenie členky ŠR PF PU 9
Vedecký seminár 10
Ako zabiť nudu? 11
Predvianočná návšteva na fakulte 12
Zimný príbeh 14
Ako leteli perníky lietadlom z Prahy do Košíc 15

EXTRAKALIBER

Rozhovor v Yogi's bare 16
Chcel som byť prvý na fakulte? 17

ABSOLVENTI

M. Drobná, M. Janošová, P. Eliašová 18

Z TVORBY NAŠICH ŠTUDENTOV

Mária Miltáková: Spomienky (2. časť) 20
Akrostichy 21

AKO TO VIDÍM JA

Ako sa voláš? Odkiaľ si? Čo študuješ? 22

NA HODINE...

Prírodovedná a technická záujmová činnosť 23

FOTOREPORTÁŽ

Deň Pedagogickej fakulty 24

**ARTUŠ, časopis akademickej obce Pedagogickej fakulty
Prešovskej univerzity v Prešove**

Číslo 1, máj 2015.

Adresa: Ul. 17. novembra 15, 080 01 Prešov

E-mail: artus@pf.unipo.sk

Šéfredaktorka: Iveta Gal Drzewiecka

Redakčná rada: Hedviga Kochová, Dana Lešková, Žofia

Remesníková, Miriama Romanová, Paulína Gemzová,

Dominika Štrauchová, Patrícia Mirdalíková

Grafická úprava: Iveta Gal Drzewiecka

Výtvarný návrh loga ARTUŠ: Lucia Gliganičová

Tlač: Grafotlač, Prešov. Náklad 500 ks.

ISSN 1339-5424

DUMKA

...o inšpirácii

Milí čitatelia časopisu Artuš,

v tomto úvodníku sa vám namiesto našej
šéfredaktorky skúsím prihovoriť ja.

Aj aktuálne číslo *Artuša* bude o študentoch a absolventoch, zamestnancoch našej fakulty, o ich pracovnom, študentskom aj neštudentskom živote, ako aj o tom, čo všetko takýto život sprevádza. V jarnom čase si ešte spomenieme na vianočné sviatky a na niektoré zážitky spojené s ich prípravami. Rôzne cesty našich študentov a absolventov nás zavedú na miesta, na ktorých sa oplatilo zastaviť alebo zostať. Možno sa necháte inšpirovať alebo sa dokonca osmelíte a sami nejakú študijnú či inak dobrodružnú cestu podniknete.

Budete mať možnosť nazrieť do študentskej literárnej tvorby, na študentský internát, dozviete sa, ako možno študovať ešte viac. Poinformujeme vás o dianí na našej fakulte, o tom, čo sa nedávno udialo, o konferencii, ktorá prebehla a o všeličom ďalšom. Tešíme sa, že ste spolutvorcami tohto časopisu a sami prispievate článkami, ktoré sú dôkazom toho, že život našich študentov aj absolventov je ozaj pestrý, plný prekvapení a rôznych želaní.

Aj v tomto semestri by sme vám chceli popriať veľa síl do blížiaceho sa skúškového obdobia a hlavne veľa odvahy pokúšať sa robiť nové veci, ktoré vás tešia a majú zmysel. Budeme radi, ak sa o nich prostredníctvom nášho časopisu dozvedia aj ostatní študenti. Povzbudenie k objavovaniu možností štúdia, dodávanie odvahy k cestám a kurzom môže byť ďalším zmyslom študentského života.

dr. Dana Lešková

NAŠA INTEGRÁCIA – MALÉ OBHLIADNUTIE SA SPÄŤ

Už šesť rokov po sebe sa študenti Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove podieľajú na realizácii Charitatívneho koncertu *Integrácia alebo Slnko svieti pre všetky deti rovnako*. Hlavnou myšlienkou tohto nádherného podujatia je spájať deti s postihnutím s deťmi zdravými, pomôcť im zabudnúť vďaka úžasnému kultúrnemu programu slovenských, ale aj zahraničných umelcov na prekážky, ktoré im život pripravuje. A môžeme smelo konštatovať, že sa to darí aj vďaka našim študentom.

Keď ma pred šiestimi rokmi oslovil pán Mgr. Slavomír Krafčák, riaditeľ ŠZŠ v Malom Slivníku a zároveň riaditeľ Integrácie, nevedela som, do čoho idem, ale hneď som súhlasila. Bola to nová a zaujímavá výzva, ktorú bolo ťažko odmietnuť.

V prvých ročníkoch sme si doslova vystačili so študentkami z Katedry špeciálnej pedagogiky, ktoré praco-

vali ako hostesky (pripravovali drobné darčeky, trička, uvádzali v deň koncertu deti z jednotlivých škôl na vopred určené miesta, pomáhali pedagogickému dozoru). Podujatia sa zúčastňovalo maximálne 50 dievčat, občas aj nejaký chlapec.

Dobrá chýr o vydarenom podujatí sa nesie rýchlo, a tak sa stalo, že sme potrebovali zabezpečiť odrazu 110 študentov. Obávala som sa, no zbytočne. Len čo sa táto informácia zverejnila, v priebehu jedného týždňa sa počet naplnil. Milo ma prekvapili študenti študijného programu predškolská a elementárna pedagogika, ktorí sa s ochotou pomôcť začali hlásiť vo veľkom počte. Za tie roky sa dušou podujatia stali Katarína Korenková, Zuzana Komová, Michaela Jacková, Monika Jakubková, dievčatá vždy ochotné pomôcť.

Dva ročníky sa konali v Košiciach v Steel Aréne. Bolo to o niečo náročnejšie, zabezpečiť presun našich študen-

tov autobusmi, deň pred samotnou akciou všetko v hale pre 6 000 detí pripraviť a hlavne to organizačne v deň „D“ zvládnuť. Aj tu sme obstáli.

Nedá mi nevyzdvihnúť ešte jeden dôležitý postreh: všetci študenti to robia dobrovoľne, nikdy sa neopýtali, čo za to. Odmenou im je hodnotný kultúrny program a určite aj nová skúsenosť, že všetky deti bez rozdielu sú úžasné, dokážu sa smiať a zabávať. Je len škoda, že daná aktívna účasť nie je zohľadnená pri podávaní žiadostí našich študentov o mimoriadne motivačné štipendium.

Asi sme sa osvedčili, keď po poslednom takomto podujatí, ktoré sa konalo 1. októbra 2014 v Mestskej hale v Prešove, mi pán riaditeľ Mgr. Slavomír Kračák hneď

na druhý deň zaslal správu: „Pekný deň, ďakujem mnohokrát, veľmi dobre to vaše dievčatá zvládli – najlepšia ich práca.“

To nepotrebuje žiadny komentár...

Už sa všetci tešíme na ďalší charitatívny koncert, ktorý je príťažlivý a zaujímavý aj tým, že sa bude konať v Bratislave, 2. septembra 2015. Boli sme oslovení, aby ho v ten deň organizačne zabezpečovali naši študenti. Ak sa všetko podarí, bude to jedno veľké dobrodružstvo pre deti, ktoré sa ho zúčastnia a samozrejme aj pre nás, ktorí sa budeme podieľať na jeho organizovaní.

PhDr. Tatiana Čekanová

eTwinning

Žijeme v čase, keď sa rodí jeden nápad za druhým a ich realizácia už neostáva len na úrovni snov. Existuje mnoho vylepšení, ktoré môžu uľahčiť náš život, našu prácu, alebo skvalitniť náš voľný čas.

Jedným z takých je eTwinning. Asi podobne ako vy, tomu slovu som nerozumela ani ja. V prípade, ak sa mýlim a vy ste už o tom počuli, vysvetlím ho pre ostatných, mne podobných „neznalcov“. Vďaka pani Mgr. Hedvige Kochovej, PhD. som mohla byť účastníčkou seminára, na ktorom nám eTwinning prezentovala lektorka Mgr. Martina Lauková. Seminár sa konal 19. 2. 2015 v Základnej škole s materskou školou Železiarska 4, v Košiciach. Témou bola „Angličtina hrou v edukačných aktivitách. Inklúzia anglického jazyka a IKT v projektoch eTwinning“.

eTwinning je vlastne program, ktorý sa zameriava na podporu využívania moderných informačných a komunikačných technológií za účelom vytvorenia partnerstiev škôl z celej Európy. Prvým krokom je registrácia na stránke www.etwinning.sk, následne sa môžete vybrať dvoma cestami: buď vy vytvoríte projekt, zverejníte ho a čakáte na to, či sa do neho niekto zapojí, alebo si jednoducho vyhľadáte už existujúce projekty a kontaktujete iniciátora. Takto sa môžete prepojiť hoci aj s viacerými krajinami naraz a vymieňať si svoje skúsenosti, tipy a triky, „zdieľať“ videá, ktoré ste natočili s vlastnou triedou a zároveň sa môžete inšpirovať videami iných. Jedinou nevýhodou je fakt, že do tohto programu sa môžu zapojiť len pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení, teda nie je určený pre študentov. Je to naozaj výborná vec, najmä pre tie „dobrodružné“ typy, ktoré sa neuspokoja s niečím tradičným. Ovládanie anglického jazyka je výhodou, avšak kontaktovať sa môžu tiež dve a viac slovenských škôl alebo si môžete nájsť partnera z českých škôl.

Stále sa môžeme rozlične rozvíjať. Je len na nás, či sa preto rozhodneme a investujeme svoj čas a tvorivosť. Za odmenu nám to môže zjednodušiť a zlepšiť našu prácu.

Sabi Voková, 2DPB

VEDKO v Poľsku

Vedecký krúžok študentov (v zastúpení Bc. Milicou Sabolovou, Bc. Dominiky Policianovou a Bc. Dagmarou Kožárovou, pod vedením Mgr. Hedvivy Kochovej, PhD.) sa po dvoch náročných, ale veľmi zaujímavých dňoch na fakulte – Dni fakulty a Vianočných trhoch, na ktorých tiež participoval, zúčastnili na medzinárodnej študentskej vedeckej konferencii v Nowom Sączu. Téma konferencie *Aktywność nauczyciela (wychowawcy) i ucznia (wychowanka) w edukacji* priniesla mnoho zaujímavých odborných príspevkov. Dominika Policianová prezentovala príspevkom s názvom *Aktívny pedagóg vo výchovno-vzdelávacom procese z pohľadu študentov*, v ktorom informovala o realizovanom prieskume medzi študentmi našej fakulty a ich názoroch na aktívneho pedagóga. Milica Sabolová a Dagmara Kožárová ako aktívne skautky pripravili príspevok *Využitie prvkov skautingu v edukačnom procese na 1. stupni*, v ktorom poukázali na prvky skautskej výchovy a možnosti ich integrovania do výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom aktivizácie žiakov. Príspevky boli publikované spoločne s ostatnými v konferenčnom zborníku, ktorý vydala Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa Nowy Sącz.

Stretnutie študentov troch vedeckých krúžkov (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa Nowy Sącz, Uniwersytet Opolski v Opole, Prešovská univerzita v Prešove) bolo jednoduchové, ale ako vždy, bohaté na informácie, srdečné a veľmi príjemné.

Najbližšie sa všetci stretneme v poľskom Raciborzi a potom pozývame do Prešova.

Mgr. Hedviga Kochová, PhD.

VOLEBNÉ OBDOBIE NA FAKULTE

Na koniec zimného semestra sa ukončovali predmety, naháňali zápočty, skúšky, dohadovali termíny. Rušné obdobie pre študentov, ale aj učiteľov. Okrem toho, na pedagogickej fakulte sa začalo niekoľkomesačné obdobie volieb.

Vedeli ste o tom?

Končilo volebné obdobie akademického senátu. Akademický senát je zbor zástupcov fakulty (učiteľov, študentov). Volí kandidáta na dekana, schvaľuje študijné programy, počet prijatých študentov, podmienky na prijímacie konanie...

Dňa 11. 12. 2014 sa konali voľby zástupcov pedagógov a študentov do Akademického senátu PF PU v Prešove a boli zvolení títo zástupcovia:

Predsedačka:

PaedDr. Edita Šimčíková, PhD.

Podpredsedovia:

Zamestnanecká časť:

doc. PaedDr. Ladislav Horňák, PhD.

Študentská časť:

Dávid Gaľa

Tajomníčka:

doc. Mgr. Katarína Vužňáková, PhD.

Členovia:

Zamestnanecká časť:

doc. PaedDr. Iveta Šebeňová, PhD.

PaedDr. Anna Derevjaníková, PhD.

Mgr. Vladimír Fedorko, PhD.

Mgr. Adela Mitrová, PhD.

Študentská časť:

Lucia Čisárová

Eduard Longauer

Dominika Tereščíková

Ubehli štyri roky (volebné obdobie pre dekanu), končilo sa súčasné pôsobenie pani dekanu, takže 24. 3. 2015 sa konali voľby kandidáta na dekana. Členovia akademického senátu na základe prijatých návrhov zvolili kandidáta na dekana a rektor PU v Prešove, prof. RNDr. René Matlovič, PhD. menoval na nasledujúce volebné obdobie 2015 – 2019 za dekanku Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove **doc. Ing. Janu Burgerovú, PhD.**

Akademický senát má nielen fakulta, ale aj univerzita.

31. marca 2015 sa konali voľby zástupcov pedagogickej fakulty do Akademického senátu PU v Prešove.

Učitelia a študenti na základe prijatých návrhov zvolili do akademického senátu PU v Prešove týchto zástupcov:

Doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD.

PaedDr. Ľubomír Šimčík, PhD.

Bc. Silvia Gomulecová

Otázka na záver. Zaregistrovali ste, že na fakulte niečo volebné dialo?

Boli ste voliť? Je to Vaše právo!

28. MAREC – KEĎ MÁME VŠETCI SVIATOK

*Milovať to,
čo robíš, a cítiť,
že je to dôležité – čo by mohlo
byť zábavnejšie?*

Vdeň narodenia učiteľa národov, raz v roku, majú všetci učitelia sviatok. Bývalí, súčasní, aj tí budúci. Teda všetkým nám, ktorí sme si túto mnohokrát neľahkú, nedocenenú cestu vybrali, prajem nadšenie a odhodlanie pre svoju prácu. Prajem mnoho radosti v očiach, ale aj trpezlivosti s tými, ktorým vo svojej učiteľskej profesii venujeme srdce. Veľa úcty od okolia a fungujúce hlasivky, kolegovia. ☺

Za redakčnú radu Hedviga Kochová

**„Ak sa človek má stať človekom,
musí sa vzdelávať.“
(J. A. Komenský)**

Už od malička som mala veľké sny. Snažím sa splniť si ich. Veľmi rada spomínam na obdobie, kedy som chodila do materskej školy. Každé ráno mi autobus zastavil pred bránou škôlky a ja som z neho vystúpila ako „veľká dáma“. Predstúpila som pred katedru a vždy ma zaujímalo, čo v ten deň budeme robiť. Spomienky na pani učiteľku z materskej školy mi zostali dodnes.

Nastal čas, kedy som brány materskej školy musela opustiť. Stala sa zo mňa školáčka, a vtedy to prišlo. Spoznala som pani učiteľku, ktorá mi je vzorom ešte aj dnes. Po prvej hodine na základnej škole som vedela, že raz chcem byť učiteľkou. O deväť rokov neskôr som stála pred rozhodnutím, ktoré mi malo ukázať cestu ďalej. Podala som si prihlášku na strednú odbornú školu, kde som skončila študijný odbor manažment regionálneho cestovného ruchu. Napriek tomu, že ma oblasť cestovného ruchu zaujímala, vždy som hľadala cesty, ako sa dostať k deťom. Netrvalo dlho a môj sen sa mi začal plniť.

Deň, kedy som zistila, že som prijatá na Pedagogickú fakultu Prešovskej univerzity v Prešove, bol jedným z mojich najšťastnejších. Keď som sa prvýkrát postavila pred deti, povedala som si, že to je to, čo chcem robiť. Byť pani učiteľkou je krásne, i keď možno niekedy náročné povolanie. Stojí to ale zato, pretože to, čo ja dám deťom, to mi ony vrátia stokrát viac.

Som absolventkou bakalárskeho študijného odboru predškolská a elementárna pedagogika. Momentálne som prváčkou na magisterskom stupni a študujem odbor učiteľstvo pre primárne vzdelávanie. Teším sa, že môj cieľ je už blízko. Som rada, že môžem študovať práve na tejto fakulte. Každý semester mi ponúka rôzne „tajomstvá“ v rámci predmetov, ktoré absolvujem.

**Predstavenie členky ŠR:
MICHAELA JACKOVÁ,
referent pre správu
internetovej
a grafickej stránky ŠR PF PU**

Snažím sa prijať čo najviac informácií a nových poznatkov, aby som sa mohla stať čo najlepším pedagógom. V tom mi jednoznačne pomáhajú praktické ukážky hodín, pedagogická prax a moja vlastná aktivita.

Raz, keď som sa presúvala medzi učebňami, všimla som si plagát na konkurz do študentskej rady. Povedala som si, že to vyskúšam. Prišiel „deň D“ a ja som sa po poctivej príprave vybrala na konkurz. Povedala som zopár viet o sebe a na otázku, prečo by som mala byť práve ja členkou študentskej rady, som odpovedala, že mám digitálnu kompetenciu a som „počítačový macher“. Odvtedy som jej aktívnou členkou. Som rada, že som spoznala nových ľudí a nadviazala nové kontakty, že som sa trochu viac osmelila. Aj napriek tomu, že naše stretnutia sú skoro ráno, vždy sa teším na svojich kolegov, na nové plány, akcie a stretnutia.

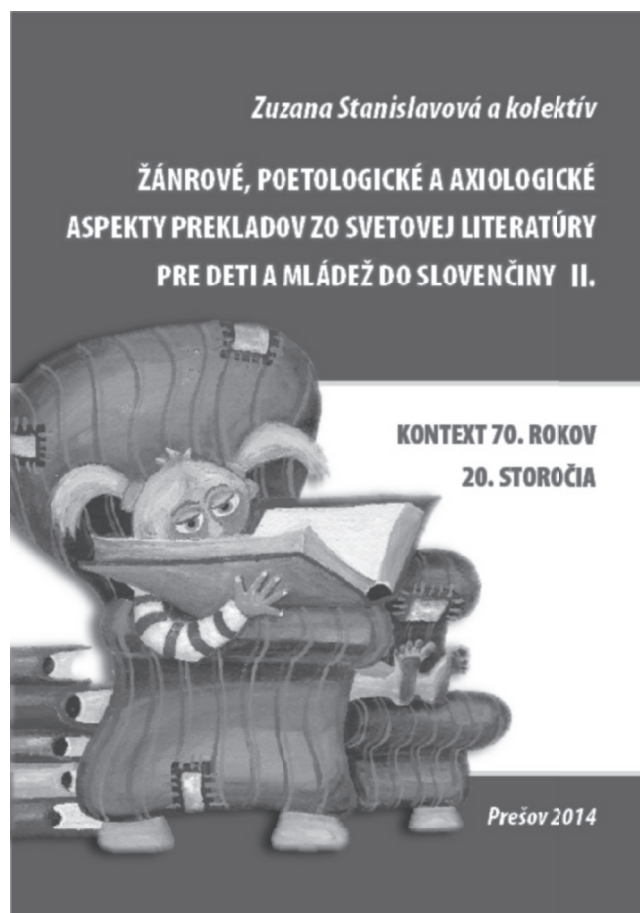
Členstvom v študentskej rade som si splnila jeden zo svojich snov. Niekedy je ťažké zosúladiť povinnosti v škole s povinnosťami v študentskej rade, ale povedzme si, nič nie je ľahké. Treba len vydržať a nevzdávať sa. Treba si ísť za svojím cieľom, potom niet v živote žiadnej prekážky. Z môjho sna sa už stala skutočnosť a som hrdá, že si môžem povedať: „Som pani učiteľka.“

Vedecké podujatia nemajú len vedecký rozmer. Ich hlavným zmyslom je tvorivý vedecký dialóg o problematike, ktorú riešia domáci aj zahraniční odborníci z tej-ktorej oblasti. Pridanou hodnotou k odbornému diskurzu je aj jeho spoločenská a ľudská stránka. Podčiarkla to aj doktorka PF PU doc. Ing. Jana Burgerová, PhD. pri otvorení vedeckého seminára **Prekladová literatúra a detský čitateľ (nielen) v 60. – 80. rokoch 20. storočia**, ktorý sa konal v dňoch 23. – 24. októbra 2014 pri príležitosti 65. výročia založenia Pedagogickej fakulty v Prešove.

Organizátorom seminára bol Kabinet výskumu detskej reči a kultúry a Katedra komunikačnej a literárnej výchovy PF PU. Seminár sa konal pod záštitou prezidentky Slovenskej sekcie IBBY Mgr. Timotei Vráblovej, PhD. v rámci riešenia grantového projektu Vega 1/0153/12 **Svetová literatúra pre deti a mládež v slovenskom preklade po roku 1960**. Garantom tohto projektu je prof. PhDr. Zuzana Stanislavová, CSc., ktorá je v odborných kruhoch vnímaná ako jedna z najuznávanejších literárnych vedkýň v oblasti detskej literatúry nielen na Slovensku. Aj vďaka tomuto faktoru sme mohli na našej fakulte privítať také osobnosti literárno-vedného i spoločenského života, akými sú prof. PhDr. Ondrej Sliacky, CSc. z PF UK v Bratislave, prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc. z FF OU v Ostrave, prof. PhDr. Anna Valcerová, CSc. z FF PU v Prešove, prof. PhDr. Eva Tučná, CSc. z FF UKF v Nitre, doc. PhDr. Igor Hochel, PhD. z FF UKF v Nitre, PhDr. Jana Čeňková, Ph.D. z FSV UK v Prahe a iní.

VEDECKÝ SEMINÁR PREKLADOVÁ LITERATÚRA A DETSKÝ ČITATEĽ (NIELEN) V 60. – 80. ROKOCH 20. STOROČIA

Jednotlivé referáty boli zamerané na kontextové – vývinové a tematické aspekty prekladov literatúry pre deti a mládež do slovenčiny, ako aj na analýzu vybraných diel. Cieľom vedeckého seminára bolo zmapovať charakteristické trendy prekladov z inonárodných literatúr a aj vďaka tomu dotvoriť obraz detskej literatúry v slovenskom literárnom kontexte najmä v 60. – 80. rokoch 20. storočia. Bádateľský

záujem sa sústreďoval hlavne na príslušnosť literárnych textov k jednotlivým národným literatúram a na štruktúru literárnej tvorby podľa druhov a žánrov. Jednotliví referujúci sa usilovali v sumarizačnej podobe pomenovať reprezentatívne črty literárnych textov, ktoré k nám prenikali v stanovenom období z ruskej, českej, bulharskej, severskej či chorvátskej literatúry a sústreďovali sa hlavne na prózu. Z poézie to boli preklady z poľštiny, francúzštiny, ruštiny a samozrejme češtiny, ktoré obohacovali slovenskú poéziu nielen o nové diela, ale boli aj inšpiračným zdrojom pre tvorbu našich básnikov. Svoje zastúpenie mala aj prekladová dramatická tvorba pre deti a mládež. Nad otázkami kvality prekladu, nad tým, ako sa dá zachovať duch originálneho diela či aké sú kritériá hodnotenia prekladu sa zamýšľali prítomní vedci v druhý rokovací deň v bloku referátov o axiologických a žánrových aspektoch prekladu. Priestor dostala aj analýza ilustračnej tvorby pôvodných i domácich ilustrátorov vo vybraných dielach detskej prekladovej literatúry.

Vedecký seminár sa niesol v kolegiálnej atmosfére. Pre pozorovateľa bolo zaujímavé sledovať literárnych vedcov ako odborníkov, ale aj priateľov, ktorí sa navzájom rešpektujú, počúvajú, ktorým ide o to, aby vymedzenú vedeckú problematiku obsiahli z mnohých uhlov pohľadu.

Mária Kuderjavá

Predpokladám, že každý študent to už zažil: plná hlava povinností do školy a pritom žiadna chuť pustiť sa do toho, radšej pozerat' „do blba“ a... nudiť sa. Tu je nápad ako nudu vymeniť za niečo oveľa lepšie! Sme štyri dievčatá a celý letný semester si každý utorok večer vychutnávame hodinu ľudového tanca v tanečnej škole Unipo Dance Center:

JANKA: O tomto kurze mi povedala moja spolužiačka Dominika. Keď som počula, že v ponuke sú aj „ľudovky“, tak som neváhala. Vždy som chcela tancovať v súbore, ale nejako to nevyšlo, tak som si to takto vynahradiť. Je to len pár hodín, ale už som sa čo-to priučila. Takže, neľutujem to a som vďačná za príležitosť učiť sa niečo nové. A to aj vďaka nášmu inštruktovi Jankovi.

STANKA: O Unipo Dance Center som sa dozvedela na internetovej stránke. Zaujala ma ponuka viacerých tanečných kurzov. Keďže inklinujem k ľudovému tancom, zvolila som si práve tento kurz. Som zaň veľmi vďačná. Mne aj celému kolektívu hodiny prinášajú radosť a mnoho zážitkov, zábavnou formou mi obohacujú štúdium na vysokej škole.

DOMINIKA: Milujem folklór, no vždy je málo príležitostí užiť si ho. A tak, keď prišla ponuka z Unipo Dance, neodolala som. Ale správna partia nesmie chýbať! Spolužiačkam sa nápad zapáčil. Spoločná zábava „stojí za tú drinu“ na hodine. Raz prídem na internát so „svalovkou“, inokedy zas s modrinami

na nohách od precvičovania „zrážania“. Naposledy sa mi po hodine tak točila hlava, akoby nám niečo nalievali. A to sme iba precvičovali „točky po priestore“. Páči sa mi chuť všetkých niečo sa naučiť, vyskúšať si, či len tak, užiť si tanec a hudbu. A náš inštruktor Janko sa ide roztrhať, len aby nám pomohol. Neľutujem moje rozhodnutie takto zabiť nudu!

AKO TO VIDÍ MEG: Študenti sa každodenne krúti v rovnakom rytme školských povinností, písania prác a cestovania do a zo školy. Voľný čas je pre nás vzácny a snažíme sa ho čo najzmysluplnejšie využiť.

AKO ZABIŤ NUDU?

Jednou z možností sú aj tanečné kurzy, ktoré nám naša škola ponúka. Ja som si vybrala kurz „ľudoviek“. Každý týždeň mi jedna hodina pohybu, zábavy a nových zážitkov spestruje semester. O to viac sa teším, že som sa rozhodla práve pre tento kurz, pretože to neskôr môžem aj reálne využiť, a popritom robím niečo dobré aj pre svoje telo. Spájam príjemné s užitočným!

Janka, Stanka, Dominika a Meg

PREDVIANOČNÁ NÁVŠTEVA NA FAKULTE

Vianoce sú časom zázračným. Každý človek ich príchod vníma inak. Mnohí zháňajú darčeky, gazdinky vypekajú dobroty, len aby bolo dosť, deti sa tešia na darčeky a vianočné prázdniny. A čo my, učitelia základných škôl? Popri svojich súkromných povinnostiach myslíme aj na tie školsky-predvianočné. Rozmýšľame, ako by sme ich deťom sprijemnil a vymýšľame rôzne sprievodné akcie a aktivity. Inak tomu nebolo ani tieto Vianoce, teda tie minuloročné. Už v októbri vždy premýšľame, aký vianočný program nacvičíme, aké výrobky vyrobíme na vianočnú burzu, čo napíšeme Ježiškovi, ako si vyzdobíme triedu a tak podobne.

Minulý rok bol ešte čímisi výnimočný a zaujímavý. Naša Základná škola Nemcovce dostala pozvanie na vianočný koncert. Keďže

v tento deň sa v priestoroch fakulty konala aj predvianočná burza, mali sme príležitosť pri-niesť svoje výrobky na predaj. Takto sme pre-zentovali našu tvorbu a šikovnosť našich rúk. Táto návšteva bola pre žiakov obrovským zážitkom. Veď navštíviť „veľkú školu“, kde sa učia budúce pani učiteľky... no kedy sa naskytne takáto príležitosť? Zvedavé otázky detí cestou na fakultu nemali konca kraja. A bola som nesmierne rada, že si mnoho odpovedí našli počas dňa aj sami. Starostlivo pripravený program a aktivity pre deti ubehli veľmi rýchlo.

Ako malí mikulášikovia predávali naše výrobky, počas oddychu pozerali rozprávku, hostili sa vianočným punčom. Neskôr ich doktorka Hedviga Kochová previedla po škole, ukázala im učebne, kde sa študenti učia. Návštevu

sme ukončili vianočným koncertom študentov, ktorí sa deťom veľmi páčil. No mohli sme si želať ešte viac? Moja veľká vďaka patrí za pozvanie a príležitosť navštíviť pedagogickú fakultu a priblížiť tak deťom priestor, kde sa na svoje povolanie pripravujú budúci pedagógovia. Taktiež ďakujem študentkám, ktoré s deťmi trávili čas.

Pomáhali s ochotou, trpezlivosťou a úsmevom. Cestou domov vďaka v autobuse neutíchala a otázky typu „Pôjdeme tam aj budúci rok?“ hovoria za všetko.

*PaedDr. Zuzana Perželová
ZŠ Nemcovce*

Ked' na Vianoce v roku 2013 študentky prvého ročníka študijnej skupiny DUEM pod vedením Katedry špeciálnej pedagogiky PF PU po prvýkrát zorganizovali pre detských pacientov na Klinike pediatrie FNŠP J. A. Reimana v Prešove vianočný hudobno-dramatický program, nevedeli ešte, že radosť a smiech detí i spokojnosť vedenia kliniky a spoluorganizátorov zo Súkromnej základnej školy s materskou školou pri FNŠP J. A. Reimana povedú k vytvoreniu tradície.

ZIMNÝ PRÍBEH

Jedenásteho decembra 2014 sme teda pokračovali druhým ročníkom vianočného hudobno-dramatického programu s názvom **Zimný príbeh**. Študentky skupiny 1DUEM1 (A. Antolová, K. Jacková, K. Jakubková, E. Krem-paská, D. Laurová, V. Mišuthová, V. Rovňanová, L. Sejnová, I. Smolejová, A. Špírková, M. Vernusová, G. Vojčíková a V. Volochová) si povedali, že tento rok chcú deťom priniesť to pravé kúzlo Vianoc, ktoré si kvôli chorobe a nemocničnému prostrediu nemôžu naplno vychutnať.

Na kliniku pediatrie vstúpili v role Dudroša, ktorý iba tak, z trucu, predvianočnú atmosféru a prípravy neznáša, ďalej v rolách členov jeho rodiny, ktorí ho aj napriek jeho odmietavému postoju majú veľmi radi, a tiež v rolách troch anjelov – anjela minulosti, anjela prítomnosti a anjela budúcnosti, ktorí s Dudrošom napriek všetkému jeho vzdoru nestrácajú trpezlivosť. Snažia sa mu znovu ukázať kúzlo Vianoc a obmäkčiť jeho zranené a zatrpknuté srdce.

Ako to už v rozprávkach býva, aj v našom *Zimnom príbehu* vyhrala láska a добрôta anjelov, ale najmä rodiny nad smútkom a hnevom Dudroša. Slovanmi spoločnej záverečnej piesne „V nebi niekto ráta z lupienkov margariet ľúbi či neľúbi a sneží to na svet. Zimný anjel krídla na mesto ukladá, mráz je cukor z torty a zima zosladla“ od Petra Nagyho študentky zavŕšili svoju „misiu lásky“ a rozdali deťom vianočné darčeky.

S pomocou učiteliek Mgr. L. Kuchárovej a Bc. D. Dankovej zo Súkromnej základnej školy s materskou školou pri FNŠP J.A. Reimana v Prešove, no najmä vďaka nezištným a štedrým darcom z celého Slovenska prostredníctvom projektu SASHE.sk sme pre každé dieťa pripravili darček, ktorý čo najviac zodpovedal jeho záujmom a u niektorých, vzhľadom na ich postihnutie, aj potrebám.

Veríme, že sa nám v tejto tradícii podarí pokračovať aj v ďalších rokoch a že budeme môcť v predvianočnom čase do detských životov, ktoré poznačila choroba, prinášať radosť a svetlo.

Mgr. Anna Semanová,
Katedra špeciálnej pedagogiky PF PU v Prešove

Počas mojich študentských dní zimného semestra som sa tešila, že aspoň na chvíľu vypadnem z toho školského „šialenstva“ a pôjdem na miesto, ktoré je môjmu srdcu najbližšie, a tým je Praha. Toto mesto som si zamilovala už pred piatimi rokmi, kedy sa stalo mojím druhým domovom, a to predovšetkým vďaka ľuďom, ktorých tam mám.

V tom čase na Pedagogickej fakulte v Prešove prebiehali veľké prípravy na jeden z najkrajších a najvýnimočnejších dní, ktorým bol Deň Pedagogickej fakulty – *Z rozprávky do rozprávky*. Keďže som sa podieľala na prípravách tohto dňa, jednou z mojich úloh bolo napiecť perníky. Ja som však vedela, že v tom čase budem v Prahe a vrátim sa v deň „D“. Hlavou mi prebehlo, žiaden problém, veď rúru na pečenie tam majú, a včas dorazia. No neuvedomila som si jednu vec...

V Prahe ma čakali moje dve „sestričky“: sedemročná Zuzka a štvorročná Kika, s ktorými som mala stráviť zopár krásnych a pre mňa vzácných dní. Čakali nás chvíle plné zážitkov a aktivít a okrem iného, samozrejme, moje pečenie perníkov. Keď som im povedala, že na škole sa chystá rozprávkový deň, kde bude aj perníková chalúpka, oči sa im rozsvietili a zasypali ma otázkami. Boli nadšené a tešili sa, že budeme piecť perníky spolu, pretože takého aktivitu ony zbožňujú. Perníkov bolo potrebné napiecť väčšie, vlastne, oveľa väčšie množstvo, ako je vo zvyku, poviem vám, bolo to náročné, ale príjemné. Keď sme dopiekli a uvidela som, koľko toho je, pochytila ma panika, pretože až teraz som si to uvedomila, že letím lietadlom a toto všetko sa mi musí vmestiť do kufra, prejsť *check-inom*, vzlietnuť a bezpečne pristáť. No našťastie, moje pražské perníky prileteli z Prahy do Košíc spolu so mnou bez najmenej ujmy.

V deň „D“ perníková chalúpka ožila rozprávkovými postavičkami, ktoré si prišli pražské perníky ozdobiť, ochutnať.

Zistila som, že nezáleží na tom, kde sme, pretože ak má človek ochotu a srdce niečo urobiť „len tak“, pre krásny deň na svojej *alma mater* a vo svojom voľnom čase, robí veľké veci nielen pre seba, ale hlavne pre druhých. Prialo by som si, aby takýchto dní mohlo byť na našej fakulte viac, pretože práve takého neformálne stretnutia nás spájajú ako študentov, učiteľov, a tým sa stávame výnimočnými a vzácnymi jeden pre druhého. Dávajme kúsok seba ľuďom okolo nás.

Daniela Maková, 1DUM

AKO LETELI PERNÍKY LIETADLOM Z PRAHY DO KOŠÍC

Extra
Kaliber

ROZHOVOR V YOGI'S BARE

Zrazu si sa objavil na našej fakulte a my o tebe nič nevieme. Predstav sa nám, povedz nám niečo o sebe, kto si?

Volám sa Lukáš, som z Prešova. Minulý semester som ešte pracoval v Yogi's Coffee Station na Unipo. Teraz je nová prevádzka tu, aby aj tí, ktorí sú na Pedagogickej fakulte a na rektoráte, mali dobrú kávu, dobrú stravu v podobe pany výživy, freshov. Keďže ľudia boli s nami spokojní, podarilo sa nám i tu zriadiť prevádzku. Robíme dobrú kávu každé ráno, tešíme ľudí a sme radi, ak k nám prídu s úsmevom.

Ako sa cítiš na našej fakulte a čo hovoríš na zväčša ženské pokolenie, ktoré tu denno-denne stretávaš?

Budova fakulty je veľmi pekná, je vynovená, nie ako stará budova na Unipo. Cítim sa tu dobre, v zime je tu síce troška chladno, ale nejako to zvládnem. A čo sa týka toho ženského pokolenia, tak áno, samozrejme, všimol som si

to. Ja si myslím, že sa dobre pracuje s každým, či už je to dievča alebo chlapec. Nie je tu čisto ženské pokolenie, sú tu vlastne aj nejakí chlapci, respektíve učitelia, čiže nie som až taký utláčaný. Ale je to tiež príjemné byť v prostredí plnom dievčat.

A baví ťa tvoja práca? Čo ťa tu najviac prekvapilo na tomto novom mieste?

Práca ma baví, pretože stále pracujem s kávou. Tešíme hostí, sme radi, ak im vyčarujeme úsmev napríklad nejakým obrázkom na cappuccine alebo na cafee latte. Prácu zbožňujem, je to moja vysnívaná práca a zdokonaľujem sa v nej. A čo ma tu najviac prekvapilo? Tak asi tých 99,9% žien, ale inak nič. Nemá ma čo prekvapiť, lebo práca je rovnaká ako tá, ktorú som vykonával aj minulý semester.

Mal si niekedy chuť zbaliť to tu a odísť?

Určite áno, ale až o piatej, keď končím.

Ako si sa dostal ku káve?

To bola trochu dlhá cesta. Po skončení „výšky“ som pracoval kade-tade v zahraničí i na Slovensku. Naposledy, keď som pracoval v Legobole, v takej jednej reštaurácii, som si kúpil svoju prvú kanvičku a pomocou nej som sa snažil vytvoriť obrázky na cappuccine či latte. Veľmi mi to nešlo, a tak mi pomohol jeden známy, Vlado Kmec, ktorý tiež pracoval na Unipo v Yogi's. Momentálne je v Bratislave. Chodil som s ním trénovať a keď som videl, že nejaké tie náznaky obrázkov na cappuccine sú, tak ma to chytilo ešte viac. „Fičím“ na tom doteraz, skúšam, trénujem, chodím na súťaže. A snažím sa nielen pre seba, ale aby to nejak vyzeralo aj pre ľudí, ktorých obsluhujeme.

Súťaží sa v tvorení obrázkov?

Áno, je to vlastne to cappuccino kreslenie, volá sa to latteart.

Čo si študoval, akú školu máš za sebou?

Skončil som Hotelovú akadémiu v Prešove, čiže viac-menej gastronómia. Potom som šiel na Britsko-americké štúdiá do Košíc na Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika, kde som skončil bakalára a tu v Prešove som si dokončil magistra, odbor anglistika a amerikanistika. Je to skoro to isté, len trochu iný názov. No a zostal som vlastne v gastronómii. Stále niečo robím aj s tou angličtinou, doučujem, robím preklady.

Povedz nám ešte niečo o svojich záľubách.

Moje záľuby... Tak určite cappuccino, latteart. Kreslím na kávy, tréningu venujem veľkú časť môjho voľného času. Rád pozerám filmy, športujem, teraz trochu pomej, lebo veľa času nie je a venujem sa rodine, zvieratkám.

Ešte posledná otázka na záver, trochu zvedavá, ktorá isto leží na srdci nejednej študentke. Má u teba niektorá šancu?

Šancu na kávu má každá, ale na moje srdce už asi nie.

Lukáš, ďakujeme Ti za rozhovor a prajeme veľa úspechov s kávou i v osobnom živote. No a cíť sa u nás na fakulte ako doma.

Dominika, Paula

„Dieťa je tvorcom človeka.“ M. Montessoriová

Nie, nepotrebujem si opakovať všetko dvakrát... Význam myšlienky pedagogičky, ktorú považujem za moju inšpiráciu („idol“), si uvedomujem časom viac a viac, a práve preto si nesmierne vážim predškolskú a elementárnu pedagogiku. Moje rozhodnutie študovať súčasne dva študijné programy, predškolskú pedagogiku a učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, podporilo uvedomenie si ich vzájomnej prepojenosti, túžba byť odborníkom pre predškolskú pedagogiku a zároveň orientovať sa vo všetkom tom, čo „sa deje“ na prvom stupni základnej školy.

Myslím si, že tieto dve súčasti spolu súvisia a navzájom sa dopĺňajú. Predprimárne a primárne vzdelávanie, výchova a výcvik sú zároveň podstatnou časťou, základom rozvoja a formovania dieťaťa, budúceho dospelého.

Predškolská pedagogika je mi bližšia (vždy je niečo bližšie, ak je toho viac). Mám k nej obrovský rešpekt, je

veľmi zaujímavá, podnetná. Tvorí základ pre prípravu kvalitných učiteľov a riaditeľov materských škôl či metodikov, čo by mohlo a malo pozdvihnúť úroveň, vnímanie a spoločenské postavenie materskej školy a výchovno-vzdelávacieho a výcvikového procesu v nej.

Pýtate sa, čo mi to dáva? Odpoviem.

Obrovský rozhľad. Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, moje interné štúdium, mi odovzdáva a objasňuje skoro všetko, čo potrebujem pre učenie a o učení (samozrejme, myslím tým okrem vzdelávania najmä výchovu a výcvik) v základnej škole. Externé štúdium predškolskej pedagogiky mi rozširuje obzory a poznatky z bakalárskeho stupňa štúdia, mnoho vecí sa mi vyjasňuje, mnoho vecí začínam hlbšie chápať. Ešte lepšie je však to, že sa venujeme mnohým novým predmetom a oblastiam, ktoré sú zaujímavé a myslím si, že „neštudentom“ predškolskej pedagogiky chýbajú. Hovorím napríklad o manažmente a marketingu materskej školy, komparatívnej pedagogike, alternatívnych prístupoch, a tak ďalej.

Čo mi to berie? Čo si to vyžaduje?

Neberie mi to nič a vyžaduje to najmä lásku k tomu, čo robím. Ale to nie je nič výnimočné, vždy by sme mali mať radi to, čo robíme. Mimochodom, keď nebudeme cítiť lásku k tomu, čo robíme (ku škole) my, tak ako ňou „nakazíme“ deti?

Náročnosť takéhoto štúdia vidím v počte predmetov, skúšok a aj predmetov štátnej skúšky.

Samozrejme napísať, resp. písať dve kvalitné diplomové práce si tiež vyžaduje viac času. Pozitív vidím viac, ináč by som takto neštudoval. Mojou výhodou je to, že si viem určiť priority a manažovať čas (vdaka za time management). Zvládam (zdá sa, že úspešne) interné štúdium, externé štúdium, prácu v DJZ, prácu v SZUŠ, štúdium Montessori pedagogiky, kurzy o tejto pedagogike a, samozrejme, moju snúbenicu aj odpočinok. Teší ma, že žijem aktívne. Nech to žitie má zmysel. Napokon vieme, že lenivosť je hriech. J. A. Komenský povedal, resp. napísal, že „Záhalka je podstielka diabla“, takže určite nebudem zaháľať.

Číže odpoviem na úvodnú otázku?

Nie, nechcel som byť prvý na fakulte, o to mi nešlo. Ale ak sa to podarí, bude to milý bonus, ktorý poteší. Teraz sa pokúsím o malé posolstvo (ale nie, to je vtip). Myslím si, že dôležité je robiť to, čo nás naplňuje, teší a baví a nerobiť to, čo nechceme. Nikdy nič, čo nechcem, nerobím a tí, čo ma poznajú, o tom vedia.

Teraz trochu vážne.

Táto náročná práca na sebe by nebola reálne zvládateľná bez mnohých mne nápomocných a blízkych ľudí. Jednak sú to zamestnanci fakulty a kolegyne, každý vie, koho sa to týka. Nebudem všetkých menovať, ale ste to všetci vy, s ktorými komunikujem, konzultujem a ktorých kontaktujem. Veľmi vám ďakujem. No osobitne musím poďakovať mojej rodine, snúbenici Dominike, ktorú milujem za všetko, hlavne za trpezlivosť. Samozrejme, mojej školiteľke a pedagogičke PaedDr. Monike Miňovej, PhD., ktorá pri mne stojí a podporuje ma. Bez týchto ľudí by to, čím žijem a čo robím, nebolo možné.

Verím, že je to čas strávený efektívne a že toto štúdium bude pre mňa prínosné. A možno, že časom budem pre tieto disciplíny prínosný aj ja.

Matej Slovák

**CHCEL SOM BYŤ
PRVÝ NA FAKULTE?**
...ALEBO PREČO ŠTUDUJEM
MAGISTERSKÉ ŠTÚDIUM
DENNE AJ EXTERNE

Extra
Kaliber

Martina Drobná: **Ako sa soboty menia z upratovacích na študijné**

Moja mama vždy vravela, že by som mala byť učiteľkou, pretože iba ony vedia rozprávať tak veľa ako ja. Napriek jej vrelým odporúčaniam som však túžila byť televíznou hlásateľkou. Sedávala som v kresle v detskej izbe, tvárila sa vážne a hlásila celý večerný program vtedy ešte Československej televízie. Popríklad som pobežovala so švihadlom v ruke, ktorý mi nahrádzal mikrofón a moderovala som zábavný program.

Ďalším atakom na môj hlásateľský sen bola kniha *Anna zo Zeleného domu*, ktorú som čítala na odporúčania mojej triednej učiteľky. Vraj Anna je vlastne ja, len v ryšavom. Kniha patrila medzi moje obľúbené a ja som sa vážne zaoberala myšlienkou študovať na strednej pedagogickej škole. Talentové skúšky však vtedy boli pre mňa veľkým strašiacom, preto moja voľba padla na gymnázium.

Trocha som sa zabávala sama na seba, keď som po rokoch, už ako mama trojročného syna, išla na prijímacie pohovory na pedagogickú fakultu. „Talentovky“ na fakulte mali určite veľmi ďaleko od „talentoviek“ na „pégéčke“. Študovala som v čase, keď bol akútny nedostatok kvalifikovaných učite-

lov na prvom stupni, takže som vysokoškolskú teóriu uplatňovala hneď v praxi a naopak. V ročníku nás bolo viac než sto, väčšinou mamičky a učiteľky zároveň, takže sa naše debaty často netýkali iba prednášok, ale aj detí – vlastných, aj tých „školských“.

Soboty sa nám zmenili z upratovacích na študijné, a ne-uveríte, ale svojím spôsobom to bol skvelý relax! Veď tráviť sobotu v univerzitnom bazéne bez detí je snom každej zamestnanej matky. Nasledoval beh cez prekážky (častokrát s nedosušenými vlasmi) po starej budove Prešovskej univerzity. S doskami, ktoré pre nás znamenali svet, bolo treba nájsť učebňu, v ktorej prebiehala hodina malby, neskôr sústrediť svoju pozornosť na sympatáka prednášajúceho psychológiu a v závere dňa sa tváriť, že repetitórium stredoškolskej matematiky je náš najobľúbenejší predmet. Verte, po takejto sobote sme nepotrebovali žiadnu špeciálnu diétu ani potenie sa v telocvični. Nič nenahradí skvelý pocit po zdarne vykonanej skúške, keď nám bolo úplne jedno, akou známku nás ohodnotili, dôležité bolo, že ju „máme“. Veď žiadnej z nás sa nechcelo opäť vysvetľovať riaditeľovi školy, že svoju prácu síce nadovšetko milujeme, ale zase potrebujeme voľno, rodičom rozprávať o tom, prečo je výhodné tráviť čo najviac dní s vnúčatami a našim manželom opakovať, prečo nás zase bolí hlava.

Po štátniciach bol tento „pocit na nezaplatenie“ ešte intenzívnejší, a to vysvetľuje i to, prečo som si hneď podala prihlášku na rigoróznú skúšku. Po troch rokoch práce a obhájení titulu som univerzitné štúdium vymenila za „školu života“. Zbalila som pubertálneho syna, učebnicu angličtiny pre samoukov, v práci som požiadala o rok neplateného voľna a vycestovala za štúdiom anglického jazyka do Írska. Bol to rok plný dažďa, zaujímavých ľudí, nových priateľstiev, ale aj slz. Čaro „esmeraldového ostrova“ zapôsobilo tak, že v tejto krajine žijem už niekoľko rokov.

Pedagogickej fakulte v Prešove som však ostala verná. Som jej externou doktorandkou a v rámci dizertačnej práce porovnávam napríklad školské systémy oboch krajín. Spolupracujem s tunajšími základnými školami a učiteľmi a popritom pôsobím ako učiteľka vo Vzdelávacom centre pre slovenské deti žijúce v Írsku. Malý krôčik k naplneniu ďalšieho môjho sna. Veď preto máme sny, aby sme ich aj žili.

Mária Janošová: **Praha: blízka i vzdialená**

Pedagogickú fakultu na Prešovskej univerzite som ukončila v roku 2012 v študijnom programe predškolská pedagogika. Vždy som chcela učiť v materskej škole a som veľmi rada, že sa mi tento sen darí naplňovať. Občas som sama prekvapená z toho, že som si len tak pred dvoma rokmi zbalila kufor a rozhodla sa žiť a fungovať 600 kilometrov od domova. Ďaleko od ľudí a miest, ktoré som mala rada, ktoré som dobre poznala a ktoré mi poskytovali akúsi istotu.

Ani s odstupom času neviem úplne pochopiť motív, ktorý ma hnal do Prahy. Jednoducho som si povedala, že som mladá a môžem robiť aj hlúposti. Zatiaľ svoju „hlúposť“ neľutujem. Som šťastná a spokojná. Momentálne pôsobím v materskej škole v Prahe ako učiteľka a zároveň zástupkyňa riaditeľa. Intenzívne sa venujem dramatickej výchove, pre ktorú sú v Čechách výborné podmienky v podobe rôznych zaujímavých kurzov. Teší ma, že mám príležitosť rozvíjať sa v oblasti, ktorá ma zaujíma a hlavne veľmi baví. Do budúcnosti zatiaľ nejaké zásadné plány nemám, možno by som chcela zlepšiť svoju českú gramatiku, ktorá ešte stále trochu „pokulháva“.

Myslím si, že je dôležité vycestovať a nebáť sa, pretože je možné všetko, pre čo sa človek rozhodne.

Patrícia Eliašová: Osud po škótsky: „Bárr-mhanadh“

Keď som sa rozhodovala o vysokej škole, vyberala som medzi sociálnou prácou a pedagogikou. Ani jedno ani druhé pre mňa nemalo ten správny „šmrnc“. V jeden večer si ku mne sadla moja mama a spomenula špeciálnu pedagogiku. V tú sekundu som vedela, že to bude na celý život. Je to ten pocit, ako keď stretnete muža a viete, že si ho raz vezmete.

Dostala som sa na univerzitu, pochtivo študovala pedagogiku mentálne postihnutých a medzi tým lietala kade-tade. Keď sa chystáte na zahraničný pobyt, netušíte, že vám to možno zmení život. Ani ja som to nevedela. Snažila som sa oprášiť svoju angličtinu, aj keď mi to bolo nanič. Angličtina je úplne, ale úplne iná ako „škótština“.

Do Škótska sme leteli tri – jedna študentka do camphillskej komunity v Aberdeene a ja s ďalšou kamarátkou do komunity neďaleko Perthu. Tam som strávila tri mesiace. Prvý mesiac som nerozprávala vôbec. Stavila som na istotu – „radšej nič než hlúposť“. Ale aj bez debát som chápala význam starostlivosti o klientov s mentálnym postihnutím. Išlo to samo... Byť po boku tých, ktorí potrebovali neustálu podporu, ma naplňalo spokojnosťou.

Po skončení magisterského štúdia som využila kontakty a dostala som sa do camphillskej komunity v Aberdeene – tréningového centra pre mladých ľudí so špeciálnymi potrebami (<http://www.beannachar.co.uk/>). Začala som ako dobrovoľník. Počas prvého roku som bola zodpovedná za slečnu so stredne ťažkým mentálnym postihnutím a epilepsiou. Byť zodpovedná znamenalo: zobudiť ju, vysvetliť detaily dňa, vychystať, mať ju „na očiach“, všímať si, čo sa deje, vedieť, kde je a či je všetko v poriadku. Komunikovať, byť kamarátkou a opatrovatelkou v jednom, pripraviť kúpeľ, oboznámiť s programom nasledujúceho dňa... Išli sme spolu do mesta, do kina, reštaurácie, na rôzne výlety – samy alebo s inými klientmi. Sem-tam som musela vypísať správy o incidentoch, každý mesiac dokument o jej osobnostnom a pracovnom

progrese. Krôčik po krôčiku sme k sebe boli bližšie a navzájom sme sa jedna od druhej niečo naučili.

Po roku mi bola ponúknutá pozícia vedúcej vo výrobe sviečok. Bola to maličká dielňa, ktorá zásobovala sviečkami niekoľko ďalších komunít a iných organizácií. Trochu viac zodpovednosti určite nebolo na škodu. Naučila som sa pracovať s voskom, viesť tím a byť zaň plne zodpovedná. So zodpovednosťou prišla aj nová kvalifikácia „Scottish National Qualification – Level 4“. To mi vtedy už úplne stačilo aj na vedenie celej domácnosti. Tá možnosť sa mi dostala po roku a pol. V domácnosti, ktorú som riadila a taktiež za ňu zodpovedala. Bolo v nej päť klientov (pričom každý mal iný druh a stupeň postihnutia) a päť mladých opatrovníkov (ďalších dobrovoľníkov).

Po nejakom čase som sa s partnerom odsťahovala a obaja sme ostali zamestnancami komunity. Momentálne riadim inú domácnosť po boku ďalšieho kolegu a púšťam sa do projektu „Independent Living Skills“ pre našich klientov.

Je to nádherná práca. Starat' sa o niekoho, pritom ho niečo naučiť, je úplne prirodzené. Vidieť pokrok u klienta a pritom s ním budovať plnohodnotný vzťah, je naozaj uspokojujúce. Som vďačná za to, že som dostala možnosť takto sa nájsť a robiť to, čo ma baví a naplňa. Prístup camphillskej komunity k jedincom s mentálnym postihnutím bol založený na antropozofii, ale momentálne je inšpirovaný hlavne sociálnou pedagogikou. Ak by som raz mala možnosť priniesť skúsenosti a poznatky na Slovensko, mala k tomu veľa, ale veľa peňazí a štedrých sponzorov, určite by som sa pokúsila niečo podobné vybudovať u nás doma. Som si istá, že by som našla ľudí, ktorí by do toho dali svoje srdce. Možno by sa našlo aj zopár takých, ktorí by do toho dali aj peniaze.

Ak by niekto z vás mal záujem prísť si to tu obzrieť, ste vítaní! Môžete si to najprv prezrieť na webe, alebo kontaktovať Janku Kožárovú na Katedre špeciálnej pedagogiky, ktorá si tu tiež strávil nejaký čas, a ktorá vám na mňa poskytne kontakt.

Pár rád na záver:

1. Každý zahraničný pobyt je na niečo dobrý a angličtinu tu veľmi nepotrebuje.
2. V každom prípade nasledujte svoje srdce.

Mária Miltáková: SPOMIENKY (úryvok z autorskej knihy, 2. časť)

„Tak už ste sa vrátili?“ prekvapene som si uvedomila sestrinu prítomnosť v svojej izbe. „Som šokovaná, že ste sa vrátili tak skoro. Nákupy s mamkou bývajú vždy omnoho dlhšie.“ Prikývla som. Prevliekla som si kabelku cez hlavu a plece a zložila ju do kúta skrine.

„Vyzeráš ustarane, Ema. Ako ste v obchodnom centre dopadli? Nevybavili ste všetko ako ste pôvodne zamýšľali? Alebo je to len únavou?“

Vzdychla som si a vyzliekla si mikinu. Nedokázala som sestre nič vysvetliť. Posadila sa na posteľ vedľa Lýdie. Listovala si v časopise. Zahľadela som sa von oknom. Bez toho, aby som si to priala, sestrine otázky ma prinútili vrátiť sa v čase. Presnejšie do nedávnej minulosti. Zhruba spreď hodiny v nákupnom centre.

„Mami, idem po tie špagety, ktoré si spomínala, a rezance. O chvíľu sa vrátim.“ Posmelila ma, aby som išla. Pousmiala som sa a pobrala sa hľadať všetko, čo som sľúbila. Nemala som problém zorientovať sa. Aj keď pre mňa toto miesto neznamenal o nič viac, než zvyšok zabudnutých budov ležiacich v mŕtvom meste. Konečne som zazrela, čo som hľadala. Vybrala som z regálov potrebné, pričom som zvážila najpriateľnejšiu cenu a kvalitu.

„Ema? Si to vážne ty, Ema?“

Po vyslovení môjho mena som sa ihneď otočila. Zvedavo som si prehládla dievča stojace pred mnou.

„Neviem, či som tá, ktorú ste čakali. Totiž, ja si nespomínam.“

Rýchlo prikývla a objala ma. Na vlastné prekvapenie som zistila, že toto gesto mi nie je nepríjemné.

„Takže je to pravda. Vážne si stratila pamäť.“

Pritakala som, aj keď mi nebolo jasné, komu vlastne.

„Som Viktória. Sestra Michala, tvojho chlapca.“

Teraz už to všetko dáva zmysel. Preto mi jej objatie pripomenulo jeho. Predo mnou stojí jeho sestra a možno aj odpoveď na všetky moje otázky.

„Teší ma. Mrzí ma, že si nedokážem spomenúť aj sama,“ zašepkala som svoje ospravedlnenie. Kývla rukou, čím mi naznačila, že to nie je podstatné. Ešte raz ma objala a ja som bezmocne jej náručie prijala.

Pocítila som jej slzy na svojich obnažených pleciach. Cítila som z nej bolesť, ktorú som si nedokázala vysvetliť.

„Rozplakala som ťa niečím, Viktorka?“

Pozrela sa mi do očí a ešte väčšmi zaplakala. Vytiahla som zo šortiek čistú vreckovku a podala jej ju.

„Nie, Ema, ty nie si na vine. Prepáč mi.“ Osušila si slzy a pokrčenú navlhnutú vreckovku si vložila do svojej tašky visiacej na nákupnom košíku. „Povedali ti všetko o Michalovi? Rozprávali ti, ako ťa zachránil?“

Posledné slová som ledva zachytila, pretože to k nám pribehla moja mamka a vrhla sa do nášho rozhovoru.

„Viktória, rada ťa vidím. Dnes sme mali na seba šťastie, však? Ako sa majú vaši?“ Vykoľajená sa jej rovnako formálnou zdvorilosťou prihovorila aj ona.

„Majú sa podľa možnosti dobre. Ešte stále sa vyrovnávame s novou situáciou.“

„Chápem, prežívame niečo podobné.“ Viktória prikývla a rýchlo sa obrátila ku mne.

„Mala by som už ísť, ale, Ema, mohla by si ma niekedy prísť pozrieť? Urobila by si mi tým veľkú radosť.“

Z TVORBY NAŠICH ŠTUDENTOV

Pousmiala som sa. Jej návrh ma veľmi potešil, dokonca mi lichotil.

„Veľmi rada,“ odpovedala som, načo sa moja staronová priateľka neubránila radosti.

„Ale, Viktória, to žiaľ nepôjde, zajtra totiž odchádzame k starej mame a zostaneme tam počas celých prázdnin,“ povedala pokojne, ale dôrazne mamka chytajúc ma za plece, akoby ma chcela pred Viktóriou chrániť. Zamračila som sa. Cítila som, že ja a celá moja rodina sa snaží nejakým spôsobom uniknúť pred Michalom a všetkým, čo bolo s ním spojené.

„To som netušila,“ zašepkala som.

„Ema? Si v poriadku?“

Až po sestrinej reakcii som pochopila. Chvíľa, kým som nebola myšlienkami pri nej, musela byť o niečo dlhšia než je vhodné.

„Ani neviem. Všetko je také zamotané. Som v labyrinte minulosti a prítomnosti. Cítim, že blúdím. Nerozumiem už vôbec ničomu,“

Vypočula si ma s obavami. Vedela, že sa trápim. „To nezní veľmi dobre. Chceš sa o tom porozprávať?“ spýtala sa a čítanie odložila stranou. Sledovala moje premáhanie sĺz. Chytila ma za ruku. Posmelilo ma to.

„Mám množstvo otázok, sestrička. Myslíš, že by si mi mohla na ne odpovedať?“ váhala s odpoveďou. Zvažovala, či niečo podobné môže sľúbiť, čo vo mne vyvolalo ešte väčšie obavy. Možno som už paranoidná. Je toho na mňa asi priveľa.

„Ema, pokojne sa pýtaj. Pokúsím sa ti pomôcť.“

Privinula som si hodvábný vankúš ležiaci na mojej posteli k sebe. Premýšľala som, ako začať. Napokon ten nápad prišiel sám a ja som spod svojho vankúša vytiahla fotografiu. Našla som ju zastrčenú v ráme zrkadla pri návrate.

„Vieš, každú noc mávam s chlapcom z tejto fotografie zvláštne sny...“

Po mojich slovách si ma so zaujatím prehliadala. Upútať jej pozornosť bolo ľahšie, než by som čakala. „No, moje sny sú často spomienkami. Teda aj on musel patriť do môjho života, ale vy ste ho nikdy nespomenuli.“ Nedopovedala som. Asi som sa bála, aby som nepovedala príliš.

„Smiem?“ spýtala sa a natiahla sa za fotografiu Michala. Na jej výzvu som jej ju podala. Mlčala, ale nebolo ťažké všimnúť si, ako ju jeho tvár hneď upútala. Spoznala ho.

Chvíľku si ho so zaujatím prezerala. Potom otočila na opačnú stranu a pohodila na posteľ. Ublížil snád' jej, niekomu z našej rodiny, alebo mne? Sklonila hlavu tak, aby som jej nevidela do očí a s tlmeným hlasom sa mi prihovarila. „Mali sme tu fotografiu dať preč. Prepáč.“ Rýchlo som po nej siahla. Nechcela som, aby mi ju vzali.

„Prečo preč, nechápem?“

Zubami si nervózne zahryzla do spodnej pery. „On je uzavretá kapitola. Nevracajme sa k nemu. Sľúb mi, sestrička, že ho nebudeš vyhľadávať. Sľúb mi, že sa o ňom nebudeš chcieť nič dozvedieť. Sľúbiš mi to, Ema?“ Silno zvierala obe moje ruky. Nespúšťala zo mňa zrak. Nechápala som jej reakciu. Nemohla som si však pomôcť, vyvolala vo mne záujem.

„Ale prečo sa o neho nemám zaujímať? Čo urobil?“ Čakala som, že sa jej odpovede nedočkám, ale neodolala som nespýtať sa.

„Je ťažké to vysvetliť. Ublížoval ti. Nevedomky, ale je to tak. Opustil ťa.“

(pokračovanie nabudúce)

AKROSTICHY

(predmet Tvorivé písanie)

POSTEĽ

Pod'
Odpočin'
Si
Ty
Existencia
Ľudská

Simona Balogová, 2DPB

STROM

Som
Tisícky
Rokov
Odsúdený
Mlčať

Veronika Saksová, 2DPB

LOPTA

Letí
Oblúkom
Ponad
Trávu
Aaaaa

Barbora Varcholová, 2DPB

NOC

Nebo
Obalené
Clonou

Monika Milaničová, 2DPB

HUDBA

Hojí
Ucho
Dušu
Báječnými
Akordmi

Dominika Tokárová, 2DPB

AKO SA VOLÁŠ? ODKIAĽ SI? ČO ŠTUDUJEŠ?

Ak niekto povie, že bývam na internáte, mnohým ľuďom sa pri týchto slovách zjaví úsmev na tvári. Spomenú si na zážitky spojené so slobodou bez starostí, ktoré sú súčasťou sladkého študentského života. Je to miesto, kde sa veľmi ľahko nadväzujú kamarátstvá. Už len jazda výtahom môže byť zaujímavá, keďže na internáte sú aj rôzni stážisti a „erazmáci“ zo zahraničia. Všetci sa dookola pýtajú tie isté otázky: Ako sa voláš? Odkiaľ si? Čo študuješ? V internátnych budovách sa stále niečo deje. Prebieha omša, v kuchynke sa zabáva skupinka kamarátov s harmonikou, alebo niekto z „nudy“ vystrieka hasiace prístroje na chodbu.

Na internáte sú dva typy ľudí: tí, ktorí majú radi zábavu, „chodbovice“, diskotéky a tí, ktorí majú radšej pokoj, posedenie pri káve, čaji, večery pri filme a prípravu do školy.

Pre mňa je internát miesto, kde trávim veľa času. Zo začiatku som si nemohla zvyknúť na to, že spím s cudzími ľuďmi v jednej malej miestnosti. Už len pohľad na internátnu budovu vo mne vyvolával chuť plakať. No časom som si zvykla a našla priateľov, s ktorými trávim voľné chvíle.

A čo vravia na internát niektorí z nás „pegečkárov“?

Na internáte sa mi celkom páči, len mi tu chýba lepšie vybavenie v izbách, napríklad chladničky na každej bunke, „mikrovlnka“ aspoň na každom poschodí a pri vrátnici by sme mohli mať aspoň

menší bufet, nie len automaty. Tiež sa mi trošku nepáči to, že keď tu chce niekto, kto na internáte nebýva, prespať, musí si zaplatiť 12 eur za noc. Keď som bola na internáte pri priateľovi v Bratislave, platila som len 4 eurá za noc.

Petka

Mne sa na internáte strašne páči. Keďže som jedináčka, tak som rada, že na izbe nie som sama a môžem sa napríklad zdôveriť spolubývajúcim s problémami. Spolu si vychutnávame študentský život.

Veronika

Sinternátom som spokojná. Nespokojná som len s večne nefungujúcimi výtahmi!

Katarína

Na internáte sa mi páči, ale mohli by byť lepšie podmienky. Sprchy sú v zlom stave a tiež sa mi nepáči, že nie je „mikrovlnka“ a chladnička na každom poschodí.

Mariana

Som tu rada, pretože som tu spoznala mnoho skvelých ľudí, s ktorými mám veľké množstvo zážitkov. Stále sa tu niečo deje.

Soňa

Radšej trávim čas v študovni, pretože na internáte nemám dostatok súkromia.

Monika

Tento rok končím a bude mi to tu strašne chýbať. Nezabudnuteľné sú pre mňa rýchle nočné príchody na internát, keď je vrátnica otvorená iba pätnásť minút. Dostať sa tak rýchlo v lodičkách z Hviezdy je niekedy veľmi náročné.

Lenka

NA HODINE...

Prírodovedná a technická záujmová činnosť

(projekty vznikli pod vedením
doc. I. Šebeňovej a doc. R. Bernátovej)

Deň Pedagogickej fakulty 9. 12. 2014

